МОТИВИ

към проект на Наредба за изменение на Наредба № 8121з-919 от 13 юли 2017 г. за размера на основните месечни възнаграждения на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 и ал. 3 от Закона за Министерството на вътрешните работи и размера на началните и максималните заплати за длъжност на лицата, работещи по трудово правоотношение
(Обн., ДВ, бр. 60 от 2017 г.; изм. и доп. бр. 4, 16, 69 и 106 от 2018 г., бр. 3, 40, 84, 93 и 107 от 2020 г., бр. 41 и 102 от 2021 г., бр. 34, 47, 62 и 77 от 2022 г., бр. 14, 40, 52, 76 и 106 от 2023 г. и бр. 99 от 2024 г.)

I. Причини, които налагат приемането на Наредбата.

Необходимо е Наредба № 8121з-919 от 13 юли 2017 г. да бъде приведена в съответствие със Закона за изменение и допълнение на Закона за Министерството на вътрешните работи (ЗИДЗМВР), обн. ДВ. бр. 19 от 05.03.2024 г., в сила от 01.01.2025 г. В този ЗИДЗМВР са извършени изменения в разпоредбите на чл. 177 от Закона за Министерството на вътрешните работи (ЗМВР), с които е регламентирано, че базата за определяне размера на основното месечно възнаграждение на държавните служители, за най-ниската длъжност е средната работна заплата за страната за второто тримесечие на предходната година съобразно данни на Националния статистически институт, като месечното възнаграждение се увеличава с коефициент спрямо базата, за най-ниската изпълнителска длъжност - не по-малко от 1,2, а за най-ниската младша изпълнителска длъжност - не по-малко от 1,0. Съгласно чл. 177, ал. 3 тази база се преизчислява ежегодно през първия месец на всяка година.

Със същия закон, считано от 01.01.2025 г., базата за определяне размера на основното месечно възнаграждение за най-ниската длъжност на тези лица е средната работна заплата за страната за второто тримесечие на предходната година съобразно данни на Националния статистически институт, като месечното възнаграждение се увеличава с коефициент спрямо базата, за висше образование - не по-малко от 0,8, а за средно образование - не по-малко от 0,6.

На основание посочените изменения в ЗМВР, за служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1 и 3 и ал. 3 от ЗМВР, считано от 01.01.2025 г. базата за определяне на основаните възнаграждения е средната за страната брутна заплата към 30 юни на 2024 г. Същата съгласно данни на Националния статистически институт е 2 296 лв.

При така обявения размер на средната брутна работна заплата, съгласно разпоредбата на чл. 177, ал. 2 от ЗМВР, е определено основно месечно възнаграждение, както следва:

- за най-ниската изпълнителска длъжност – 2 755 лв.;
- за най-ниската младша изпълнителска длъжност – 2 296 лв.

В тази връзка, при определянето на възнагражденията за изпълнителските длъжности съгласно Приложение № 1, към чл. 2, ал. 1 и 2 и за младши изпълнителските длъжности съгласно Приложение № 2, към чл. 2, ал. 1 и 2 е приложена пропорцията получена от съответното възнаграждение действащо до 31.12.2024 г. отнесено към предвиденото възнаграждение, считано от 01.01.2025 г., съгласно разпоредбата на чл. 177, ал. 2 от ЗМВР.

Също така, съгласно разпоредбата на чл. 180, ал. 2 от ЗМВР, основното месечно възнаграждение за най-ниската длъжност на служителите със статут по Кодекса на труда (КТ), е определено основно месечно възнаграждение, както следва:

- за висше образование – 1 837 лв.;
- за средно образование – 1 378 лв.

В тази връзка, при определянето на възнагражденията за висше образование по раздел I и за средно образование на служители със статут по КТ по раздели от II до VI съгласно Приложение № 3 към чл. 5 и чл. 6, ал. 6 е приложена пропорцията получена от съответното възнаграждение действащо до 31.12.2024 г. отнесено към предвиденото възнаграждение, считано от 01.01.2025 г., съгласно разпоредбата на чл. 180, ал. 2 от ЗМВР.

Съгласно разпоредбата на чл. 177, ал. 4 от ЗМВР конкретния размер на основните месечни възнаграждения на държавните служители се определя именно с тази наредба. Аналогична е разпоредбата на чл. 180 ал. 3 от ЗМВР, която посочва, че началните и максималните размери на заплатите за длъжност на лицата, работещи по трудови правоотношения се определят с този акт.

Посочените правни основания делегират компетентността на министъра на вътрешните работи, като административен орган да определи конкретните размери на възнагражденията на тези категории служители. Базата за определяне на размера на основните месечни възнаграждения по чл. 177, ал. 2 и чл. 180, ал. 2 от ЗМВР е критерий за формиране на минимален размер на основната заплата за длъжност, под която министъра на вътрешните работи не може да определи конкретен размер.

С цел запазване на диференциация в размера на заплатите за различните длъжности и запазване на съотношението в йерархичната структура, в съответствие с изискваните от тях образование, професионална квалификация, ниво на компетентност и отговорност, са определени основните месечни възнаграждения по длъжности, увеличени спрямо настоящите размери, съобразно вида правоотношение и притежаваното образование.

Предвиденото увеличение на възнагражденията не създава нови положения и не нарушава, а запазва съществуващата йерархичност в основните възнаграждения.

С Решение № 11840/04.11.2024 г., постановено по адм. д. № 5861/2024 г. по описа на ВАС, 5-членен състав, се оставя в сила решение № 4415/26.04.2023 г., постановено по адм. д. № 9516/2022 г. по описа на ВАС, 3-членен състав, което отменя § 7 от Преходните и заключителни разпоредби на Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 8121з-919 от 13.07.2017 г. за размера на основните месечни възнаграждения на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 и ал. 3 от Закона за МВР и размера на началните и максималните заплати за длъжност на лицата, работещи по трудово правоотношение (обн., ДВ, бр. 62 от 2022 г.).

На основание чл. 195, ал. 2 от АПК следва да се уредят правните последици, възникнали от отмяната на разпоредбата.

С разпоредбата на § 6 за фактически заетите служители към 22.11.2024 г. на длъжности „младши специалист“ и „старши специалист“ се определят нови индивидуални заплати за длъжност с увеличение с 20 на сто върху индивидуалните заплати за длъжност на служителите с преобразувани правоотношения към 30.06.2022 г. и увеличение с 10 на сто, считано от 01.08.2023 г. на основание чл. 1, ал. 5, т. 9.1 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г.

Предвидено е разпоредбите на параграфи от 1 до 6, и 8 да влязат в сила от 01.01.2025 г.

На основание чл. 26, ал. 4 от Закона за нормативните актове срокът за предложения и становища по публикувания за обществени консултации проект на Наредба е 30-дневен.

II. Целите, които се поставят.

Основната цел на предлагания проект на Наредба за изменение на Наредба № 8121з-919 от 2017 г. да бъде приведена в съответствие с разпоредбите на ЗМВР, влизащи в сила от 01.01.2025 г., както и уреждане на правните последици, възникнали от отмяната на разпоредбата на § 7 от Преходните и заключителни разпоредби на Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 8121з-919 от 13.07.2017 г., на основание Решение № 11840/04.11.2024 г., постановено по адм. д. № 5861/2024 г. по описа на ВАС.

III. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба.

За прилагането на предложения проект на Наредба № 8121з-919 от 2017 г. необходимите финансови средства по бюджета на МВР за 2025 г., са общо в размер на около 1 206 млн. лв., в т.ч. разходи за заплати и възнаграждения за персонала, нает по служебни и трудови правоотношения – 684 млн. лв., други възнаграждения и плащания за персонала – 49 млн. лв. и за задължителни осигурителни вноски от работодател – 473 млн. лв.

Финансовите средства са разчетени по проекта на бюджет на МВР в хода на бюджетната процедура за 2025 г.

IV. Очаквани резултати от прилагането.

С издаването на Наредбата ще бъде постигнато съответствие на подзаконовата нормативна уредба в Министерството на вътрешните работи и по-конкретно на Наредба № 8121з-919 от 2017 г. с влезли в сила разпоредби на Закона за Министерството на вътрешните работи, считано от 01.01.2025 г., както и изпълнение на Решение на ВАС № 11840/04.11.2024 г.

V. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз.

Разглежданата материя не попада в изключителната или споделената компетентност на Европейския съюз (чл. 3 и чл. 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз) и съответно е предмет на националноправна уредба в отделните държави членки на ЕС.

С оглед на това, с проекта не се предвижда въвеждане на европейско законодателство, поради което не следва да се изготвя анализ за съответствие с правото на Европейския съюз и не е приложена таблица за съответствие с европейското право.